

הגוזל עצים פרק תשיעי בבא קמא

הגוזל עצים. תנא דידן תנא שינוי דרבנן. וא"ת ולרבה דאית ליה אפילו שינוי החומר לצרייתו הוה דאורייתא כדפי' במרובה (לעיל דף סה: ושם) היכי משני מתניתין כדאזי לא מלי לשנויי וכרז אשי נמי לא דרב אשי מוקי לה דוקא בשניו שאין חוזר ויש לומר דהוה משני דמתני' לרבותא נקט עצים משופים ועשאן כלים לאשמועינן דאפי' שינוי החומר לצרייתו קני וברייתא קמשמע לן דשינוי בעלמא הוה שינוי אף על פי שאין שם כלי עליהן:

עצים ועשאן כלים בוכני. דוקא שיפוי כי האי שנעשה בנך בוכני מועיל דחשיב שינוי מנשה וכן (ט) עזדיה נסרים נמי מהני אבל שיפוי שאין משתנה שמו בנך לא מהני וכן אמרינן לקמן (דף טו.) גזל דיקלא וקטליה לא קני דיקלא ועזדיה גוצי לא קני דגוצי דדיקלא מקרי אבל גוצי ועזדיהו כשורי קני מעיקרא גוצי והשתא כשורי:

לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו. פירשתי במרובה (לעיל דף טו.):

טוואר וארגו. וא"ת ארגו תיפוק ליה משום טווייה ו"ל מאי אריגה תיב כה"ג מפרש בסוף מילתין (דף קט:): **הא** דחוויריה חווירי והא דבווריה בווריי. ומרייהו אליבא דכ"ע דחוויריה חווירי אפילו לר"ש לא הוה שינוי וכווריה כווריי אפי' לרבנן הוה שינוי ורבה לא רזה לתרץ כן דקסבר כווריה כווריי לא מקרי ליתנו אלא כצבע והא דלא נקט רבי חיאל בר אצין הוה דנפליה נפוליה הא דכווריה כווריי דהא דנפליה אפילו לר"ש מודה דלא הוה שינוי כדמוכח במילתיה דרבא ש' לומר אורחא דמילתא נקט כל חד וחד דקודם סירוק עושין ניפוך ואין משתין זה אחר זה אלא מיד ממרקין וקודם כווריה עושין חווירי והשתא נפוליה וחווירי לכ"ע לא הוה שינוי וצכווריי לכולי עלמא הוה שינוי וצסירוק פליגי ו"ס שכתוב בהן במילתיה דרבי חיאל בר אצין הא והא רבנן ולגיר' זו ר'רץ לומר דבחווריי ראשון וצבעו ראשון וטוואר ראשון ראשון וארגו אין מצטרף רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר' שמעון צבעו מצטרף אומר אביי לא קשיא הא רבנן אריבא דר"ש הא ר"ש בן יהודה אריבא דר"ש רבא אומר לעולם לא פליגי רבנן עליה דרבי שמעון בן יהודה ושאיני צבע הואיל ויכול להעבירו ע"י צפון וכי קתני התם לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ואוקימנא כדברי הכל בקלא אילן דלא עבר אומר אביי ר' שמעון בן יהודה ובית שמאי ור' אליעזר בן יעקב ור"ש בן אלעזר ורבי ישמעאל כולהו סבירא להו שינוי במקומו עומד יהודה היא דאמרן ב"ש מאי היא דתני' 'נתן לה חטין באתננה ועשאן זיתים ועשאן שבן ענבים ועשאן יין תני דרא אסור ותניא אידך מותר ואמר רב יוסף תני גוריון דמאספורק

הגוזל עצים. משלם כשעת הגזילה. דמי עצים ולמר ואין חייב להחזיר לו כלים דקני בשניו: ודמי רחל הטעונה ליגזו. והעודף ששה עכשיו הולד והגזיה יותר שלו הוא דקננהו בשניו: **גמ'** שפוי שייך צענים וסתימה בצענים ושיניהן לשון תיקון שמתקנן ומחליקן: ונקפו. מן הנעורת:

משלם כשעת הגולה. ומתניתין אמאי נקט כלים וצגדיה הא אינו חוקקס עד שיפסם תחלה וכן אמר מלכזה תחילה ואחרי כן טווייה ומשעת שפוי וליבון קנה מיד ולמה לי כולי האי: ה"ג אמר אביי תנא דידן שני שינוי דרבנן. עצים ועשאן כלים צענים משופים ומאי נינהו כו': ור"ש שינוי דאורייתא. כלומר להכי נקט כלים לאשמועינן דהכי עצים דקתני צנסרים משופים עסקינן ועשאן מציבות וקמדראות דהו שינוי קל שחוזר לצרייתו דאי צעי משליף ומנתק הנסרים זו מוז והרי הן נסרים ככתחילה ואפי' הכי קני ור"ש עצים ושיפון דהו שינוי גמור ומדאורייתא קני כדאמר במרובה (לעיל דף טו.) שינוי קונה מציבא ותנינא והשיב את הגולה מה תלמוד לומר אשר גזל אם כעין שגזל יחזיר ואם לאו דמי בעלמא צעי לשלומי: **אמר ועשאן צגדיס.** להכי לא נקט ליבון דלא מצעי' אמר וליבון דשינוי' שאין חוזר הוא אלא אפילו גזל אמר טווי ור'רנן דהדר לצרייתו דאי צעי סתם לה והו חוטין כמעיקרא אפי' הכי קני: **נמי שינוי דאורייתא.** דלא הדר קתני דקני אצל שינוי דרבנן לא קני. ודקשא לך משיפוי וליבון הוא דקנה וכלים וצגדיס למה לי הכי נמי קאמר: כלים צובאני. לכתוש דהיינו שיפון וליכא חקיקה: **צגדיס נמטי.** פלטי"ר צלע"ז דאין מלכזיס אותו האמר אצל היכא דלכנן קנייה: **נמטי.** אין האמר חוזר עוד לצרייתו להיות כל נימא ונימא צפני עלמא: **לא הספיק ליתנו.** לראשית הגז לכהן עד שצבעו: **פטור.** דקנייה בשניו ודמיס נמי לא משלם דלאו גזל גמור הוא דלא מטא לדייה: **אין מצטרף.** דמקן צשחיתת חולין' חמש רחלות גוזות כל אחת מנה ופרס חייבות צראשית הגז וראשית הגז מהו הגוזו רחל לאחר שגזיה נותן מן הגזיה לכהן לפי מה שירלה ובלכז שמהא נמינה חשובה וקתני דאם גזו אחת וצבעה וכן שמה וכן שלישיית אין מצטרפות למנה ופרס להמחייב דקננהו בשניו: **נפליה.** ציד יריפ"ר צלע"ז ולא הו שינוי כולי האי: **סריקה.** צמסק: **דכנריה.** צגפריית להתלכנן יפה: **גזו ראשון ראשון וצבעו.** לצד או שגזו ראשון ראשון וטוואר וכל שעה כשהוא גוזו היה משנהו: **צפון.** שיפון אצל ליבון לא הדר לצרייתו: **קלא אילן.** דומה לתכלת: **צמקומו עומד.** אין זו מראש צעלים הראשונים ואפילו נשתנה: **אסור.** למוצח: מאספורק

פרק תשיעי: הגוזל עצים הגוזל עצים ועשאן כלים, צמר ועשאן בדים משלמין כשעת הגזילה. דיקנין מינה מרקתין ועשאן כלים דוקא כלים, אבל עצים ושיפון לא וכולי. ורמינן עלה גזל עצים ושיפון, אבנים וסיתתן, צמר וליבון, פשתן ותיקוה משלמין כשעת הגזילה. ופירק תנא דידן חני עצים ועשאן כלים בעצם משופין בשניו דהדר, וכן צמר גזל נמי כן שפן דאורייתא עצים ועשאן כלים בעצם בוכני דהיו שיפון, צמר דשינוי בגדים כווריי, ופירק דשינוי דלא הדר. וצמקומו עומד של צמר מיהו שינוי, והתנן בפרק ראשית הגז לא הספיק ליתנו לו לכהן עד שצבעו פטור, ליבון ולא צבעו חייב מכלל דליבון לא הו שינוי ופירק אביי, משנתנו חכמי ברייתא ר' שמעי', דתניא גזו טוואר כול'. רבא אמ' הא הוא ר' שמעי' מתניתין דנפס' במסרק דלא הדר. ואקשינן, צבע לר' שמעי' לא הו שינוי, ליבון הו שינוי דתניא ר' שמעי' בן יהודה אומ' משום ר' שמעי' צבע מצטרף. פירק אף על פי שצבעו מצטרף לחמש גזיות לבנות להוציא מהן ראשית הגז, והדר פשוט בפרק ראשית הגז. ופירק אביי, מתניתין וברייתא ר' אומ' כן אמר ר' שמעי', והא ברייתא דצבע ר' שמעי' בן יהודה שונה אותה הכי בשם ר' שמעי' (דורב) ורבנן חולקין עליו. רבא אמ' אין חולקין עליו, ושאיני צבע הואיל ויכול

(א) לעיל סו. (תמורה ו.)
(ב) לקמן לה: (א) (ספסוף)
(ג) לקמן קב. צ"מ מגו.
(ד) לעיל סו. (לקמן ד:)
(ה) חולין קלה. (ו) ע"י
תוספות לעיל סו. ד"ה לא,
(ז) לעיל סה: תמורה ל;
(ח) ויקרא ה, (ט) ב"ש
סוף: דאורייתא. (ט) (דף
קלה.) (י) (צ"ל וטוואה
מהר"ש).

הגהות הב"ח

(א) גמ' השמא (יש לומר).
ת"מ וי"צ המוס' לא
גכ"י ליה: (ב) תוב' ד"ה
עלם ובי' וכן כשורא
ועבדיה נמריס:

לעני רש"י

פליט"ר [פליט"ר].
לכד. יריפ"ר. להחיר.
שיפון [שבירון]. סבון.

מוסף רש"י

הגוזל עצים כו' משלם כשעת הגזילה. אמר ועלם בעלמא. אצל הללס והצגדיס קנה בשניו (תמורה ו.) לא הספיק ליתנו לו. לראשית הגז לכהן (לעיל טו.). עד שצבעו. שרלאל זה (חולין קלה.). פטור. דקנייה בשניו, דהוה ליה כמקני מנות כהוה או שאכלן (שם) ואפילו דמיס פטור, משלם, דאין כהן יכול להמיט דקין, דיכול לומר לאחר אמתו, אצל קודם שצבעו מי שחטפו וזה כו (לעיל טו.). תנא דרא אסור. לקרבן (לעיל טה.).

רבינו הגנאל (המשך)

העבירו על ידי סאפון, פ"י בורית בלשון יון. ומתני' דקתאני בפרק ראשית הגז לא הספיק ליתנו עד שצבעו פטור, (דמשמע) שהצבע שינוי הוא וקאמר בשניו, החם שצבעו במסרק בקלא אילן, פיר' בלשון ישמעאל פיליג' שאין מעבירו הספון. אמר אביי ר' שמעון בן יהודה ובית שמאי ור' אליעזר בן יעקב ור' שמעון בן אלעזר ור' ישמע' כולהו סבירא להו שינוי במקומו עומד.

רבינו הגנאל
פרק תשיעי: הגוזל עצים הגוזל עצים ועשאן כלים, צמר ועשאן בדים משלמין כשעת הגזילה. דיקנין מינה מרקתין ועשאן כלים דוקא כלים, אבל עצים ושיפון לא וכולי. ורמינן עלה גזל עצים ושיפון, אבנים וסיתתן, צמר וליבון, פשתן ותיקוה משלמין כשעת הגזילה. ופירק תנא דידן חני עצים ועשאן כלים בעצם משופין בשניו דהדר, וכן צמר גזל נמי כן שפן דאורייתא עצים ועשאן כלים בעצם בוכני דהיו שיפון, צמר דשינוי בגדים כווריי, ופירק דשינוי דלא הדר. וצמקומו עומד של צמר מיהו שינוי, והתנן בפרק ראשית הגז לא הספיק ליתנו לו לכהן עד שצבעו פטור, ליבון ולא צבעו חייב מכלל דליבון לא הו שינוי ופירק אביי, משנתנו חכמי ברייתא ר' שמעי', דתניא גזו טוואר כול'. רבא אמ' הא הוא ר' שמעי' מתניתין דנפס' במסרק דלא הדר. ואקשינן, צבע לר' שמעי' לא הו שינוי, ליבון הו שינוי דתניא ר' שמעי' בן יהודה אומ' משום ר' שמעי' צבע מצטרף. פירק אף על פי שצבעו מצטרף לחמש גזיות לבנות להוציא מהן ראשית הגז, והדר פשוט בפרק ראשית הגז. ופירק אביי, מתניתין וברייתא ר' אומ' כן אמר ר' שמעי', והא ברייתא דצבע ר' שמעי' בן יהודה שונה אותה הכי בשם ר' שמעי' (דורב) ורבנן חולקין עליו. רבא אמ' אין חולקין עליו, ושאיני צבע הואיל ויכול

חשיב ליה שינוי לפי שלא נשתנה גוף

האמר וי"ל דלאו דוקא אמרו דבר אחד אלא כלומר צשיטה אחת הן וכה"ג איכא צכמה דוכתי: ואפאה